

Stosunek do rządu na przełomie września i października

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 20 stycznia 2020 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Na przełomie września i października¹ notowania rządu pozostają stabilne w stosunku do ubiegłego miesiąca. Nie zmieniły się oceny wyników działalności rządu oraz polityki gospodarczej gabinetu Mateusza Morawieckiego. Nieco poprawił się natomiast społeczny odbiór premiera.

POPARCIE DLA RZĄDU

Obecnie do zwolenników rządu zalicza się niespełna dwie piąte Polaków (38%), a do grona przeciwników – nieco więcej niż co trzeci badany (34%). Udział osób, które wyrażają w tej kwestii obojętność, wzrósł o 3 punkty procentowe i wynosi jedną czwartą (25%).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2019				2020								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Zwolennicy	44	41	43	42	41	41	42	44	41	40	41	39	38
Przeciwnicy	29	29	26	29	29	28	27	32	33	34	31	35	34
Obojętni	23	25	28	25	26	27	28	20	22	23	24	22	25
Trudno powiedzieć	4	5	3	4	4	4	3	4	4	3	4	3	3

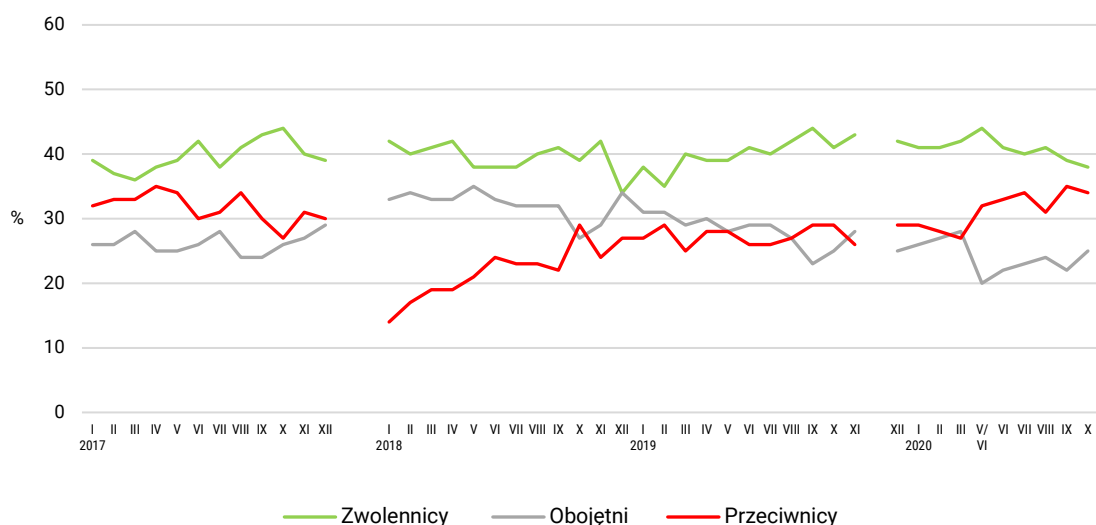
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (364) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 września do 8 października 2020 roku na próbie liczącej 1133 osoby (w tym: 65,3% metodą CAPI, 22,9% – CATI i 11,7% – CAWI).

RYS. 1. Stosunek do rządu

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Spośród podstawowych cech społeczno-demograficznych istotne znaczenie dla oceny rządu ma wiek, wysokość dochodu na członka gospodarstwa domowego, wykształcenie respondentów oraz ich religijność. Im starsza grupa wiekowa ankietowanych, tym do zwolenników rządu zalicza się wyższy odsetek osób. Wśród badanych z najmłodszej kategorii, tj. 18–24 lata, mniej niż co piąty (19%) uważa się za sympatyka obecnego rządu. W grupie osób mających od 25 do 44 lat około jednej czwartej zalicza się do sympatyków gabinetu Mateusza Morawieckiego, podczas gdy wśród Polaków powyżej 55. roku życia ten odsetek przekracza połowę (53%). Odwrotna zależność dotyczy wysokości dochodu na członka gospodarstwa domowego – im jest większa, tym mniej osób uważa się za zwolenników rządu. Wśród respondentów o relatywnie najniższych dochodach *per capita* udział sympatyków sięga 49%, a w grupie najbardziej zamożnych badanych – nieco ponad jedna czwarta (28%). Podobne różnice występują w zależności od poziomu wykształcenia. Najwięcej zwolenników obecny rząd znajduje wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym (49%), zaś najmniej – w grupie badanych z wykształceniem wyższym (25%). Znaczący wpływ na ocenę rządu ma częstość udziału w praktykach religijnych. W grupie ankietowanych, którzy uczestniczą w nich raz w tygodniu lub częściej, co najmniej połowa zalicza się do grona zwolenników rządu. Natomiast wśród osób w ogóle niepraktykujących religijnie ten odsetek wynosi tylko 13%. Najwięcej przeciwników obecnego gabinetu jest wśród kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (59%), uczniów i studentów (52%) oraz absolwentów wyższych uczelni (55%).

Nastawienie do rządu najsilniej determinuje orientacja polityczna. Poparcie dla rządu wyraża prawie trzy czwarte badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne (72%). Wśród ankietowanych utożsamiających się z lewicą ponad dwie trzecie (69%) stanowią jego przeciwnicy. Rząd może liczyć przede wszystkim na poparcie zadeklarowanych wyborców Prawa i Sprawiedliwości. Na przeciwnym biegunie sytuują się sympatycy Koalicji Obywatelskiej, Lewicy oraz Polski 2050, z których większość stanowią przeciwnicy rządu. Z kolei wśród wyborców Konfederacji połowa uważa się za przeciwników, więcej niż jedna czwarta – za osoby obojętne, a 14% za zwolenników rządu.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	84	3	11	1
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	5	79	15	1
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	11	83	6	0
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	14	50	29	7
Polska 2050	4	76	18	2

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu

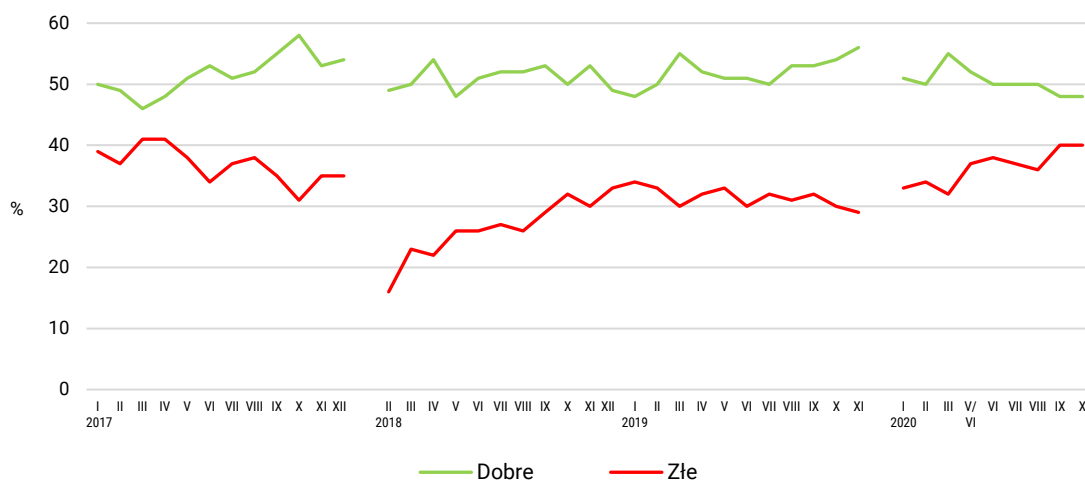
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Odsetki osób pozytywnie i negatywnie postrzegających wyniki działalności rządu są takie same jak we wrześniu. Pozytywne oceny wyraża w tej kwestii niespełna połowa Polaków (48%), a dwie piąte (40%) wypowiada się z dezaprobatą.

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2019				2020								
	VIII	IX	X	XI	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Dobrze	53	53	54	56	51	50	55	52	50	50	50	48	48
Źle	31	32	30	29	33	34	32	37	38	37	36	40	40
Trudno powiedzieć	16	15	16	15	16	16	13	11	12	13	14	13	12

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Dokonania rządu doceniają przede wszystkim osoby w wieku 55-64 lata (64%) i starsi (58%), mieszkańcy wsi (58%), osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (64%) oraz zasadniczym zawodowym (60%), a biorąc pod uwagę szczegółowe kategorie społeczne i zawodowe: rolnicy (64%), emeryci (61%) i renciści (70%). Lepiej niż pozostałych działalność rządu oceniają osoby słabo i średnio sytuowane – o miesięcznych dochodach *per capita* do 1499 zł. Najbardziej krytyczni w ocenach są mieszkańcy największych miast (54% badanych z miast liczących ponad 500 tys. mieszkańców), respondenci z wyższym wykształceniem (55%), kadra kierownicza i specjaliści (58%), a także osoby najlepiej sytuowane: o miesięcznych dochodach na członka gospodarstwa domowego powyżej 3000 zł (52%).

Kluczowe znaczenie dla oceny bilansu działań rządu ma orientacja polityczna i – szerzej – światopoglądowa. Osoby identyfikujące się z prawicą w zdecydowanej większości (79%) dobrze postrzegają dotychczasowe rezultaty działalności rządu. Prawie trzy czwarte (74%) badanych o poglądach lewicowych ocenia je źle. Odsetek negatywnych ocen rośnie też wraz ze spadkiem częstości udziału w praktykach religijnych. Pozytywnie o działaniach gabinetu obecnego premiera wypowiada się więcej niż dziewięciu na dziesięciu wyborców Prawa i Sprawiedliwości, zaś w elektoracie Koalicji Obywatelskiej, Lewicy i Polski 2050 ponad trzy czwarte postrzegają je źle. Wyborcy Konfederacji częściej widzą działalność rządu negatywnie niż pozytywnie, choć dysproporcje są mniejsze niż w pozostałych ugrupowaniach opozycyjnych.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty*	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	93	4	3
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	7	84	9
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	13	85	2
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	24	58	18
Polska 2050	13	79	8

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu

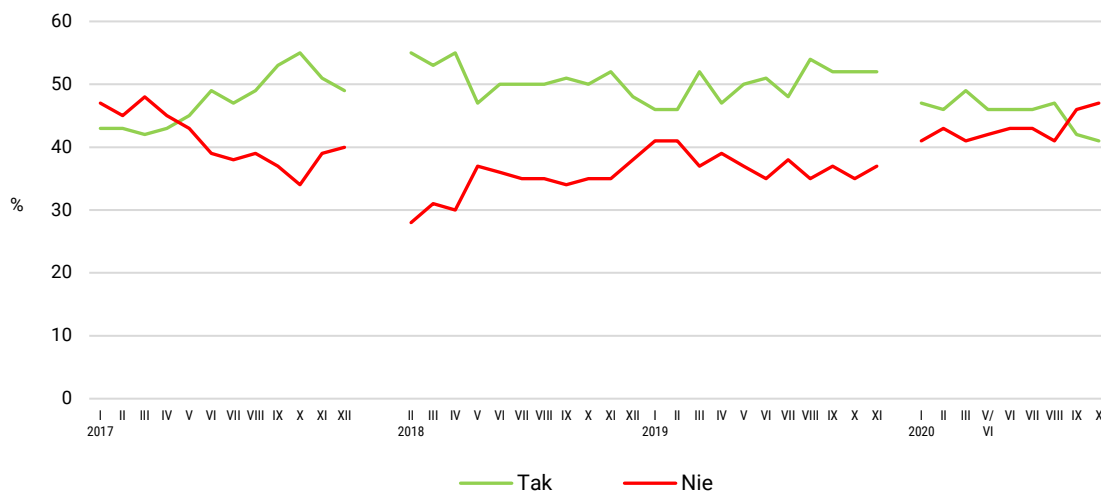
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

W stosunku do ubiegłego miesiąca nie zmieniły się również oceny polityki gospodarczej gabinetu Mateusza Morawieckiego. Nadal nieco mniej jest osób, które uważają, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej (41%), niż będących przeciwnego zdania (47%).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2019				2020								
	VIII	IX	X	XI	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Tak	54	52	52	52	47	46	49	46	46	46	47	42	41
Nie	35	37	35	37	41	43	41	42	43	43	41	46	47
Trudno powiedzieć	11	11	13	11	12	11	10	12	11	11	12	12	12

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Przekonanie, że polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, jest tym częstsze, im starszy wiek badanych – wśród najmłodszych podziela je mniej niż co trzecia osoba (29%), a w grupie osób powyżej 65. roku życia – połowa (50%). Podobnie jak we wcześniej prezentowanych analizach, znaczenie mają również wielkość miejsca zamieszkania oraz wykształcenie. Spośród mieszkańców miast liczących powyżej 500 tys. osób pozytywnie o szansach na poprawę sytuacji gospodarczej wypowiada się 32%, a spośród mieszkańców wsi – prawie co drugi (49%). Różnice między osobami z wykształceniem wyższym i podstawowym lub gimnazjalnym są jeszcze większe. Nieco więcej niż co czwarty badany z wykształceniem wyższym dostrzega stwarzane przez rząd szanse na poprawę sytuacji gospodarczej (28%), podczas gdy w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym ten odsetek sięga ponad 50%. Szczególnie dobrze oceniają tę sytuację renciści (58%) i emeryci (51%), a także osoby o relatywnie najniższych dochodach *per capita* (59%). Istotnie częściej niż pozostali negatywnie wypowiadają się o szansach na poprawę sytuacji gospodarczej przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (70%), uczniowie i studenci (62%), a także osoby, których dochody na osobę w gospodarstwie domowym przekraczają 3000 zł (65%).

Postrzeżenie szans na poprawę sytuacji gospodarczej w wyniku działań obecnego rządu zależy także od orientacji politycznej i światopoglądowej. Wśród osób identyfikujących się z prawicą dominują dobre oceny (71%), zaś w grupie badanych określających własne poglądy polityczne jako lewicowe 77% stanowią źle oceniający te szanse. Ponadto istotne różnice występują też w zależności od częstości udziału w praktykach religijnych. Im rzadziej badani uczestniczą w mszach i nabożeństwach, tym mniej pozytywnie widzą możliwość poprawy sytuacji gospodarczej w wyniku działań obecnego rządu.

W elektoracie partii rządzącej przekonanie o tym, że działania gabinetu Mateusza Morawieckiego sprzyjają rozwojowi sytuacji gospodarczej, jest niemal powszechne (88%). W elektoratach pozostałych partii dominuje dezaprobatą – wyraża ją 70% sympatyków Konfederacji, 79% – Polski 2050 i ponad 85% wyborców Koalicji Obywatelskiej oraz Lewicy.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana/Pani zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	88	5	7
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	8	86	6
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	4	89	7
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	18	70	11
Polska 2050	18	79	3

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu

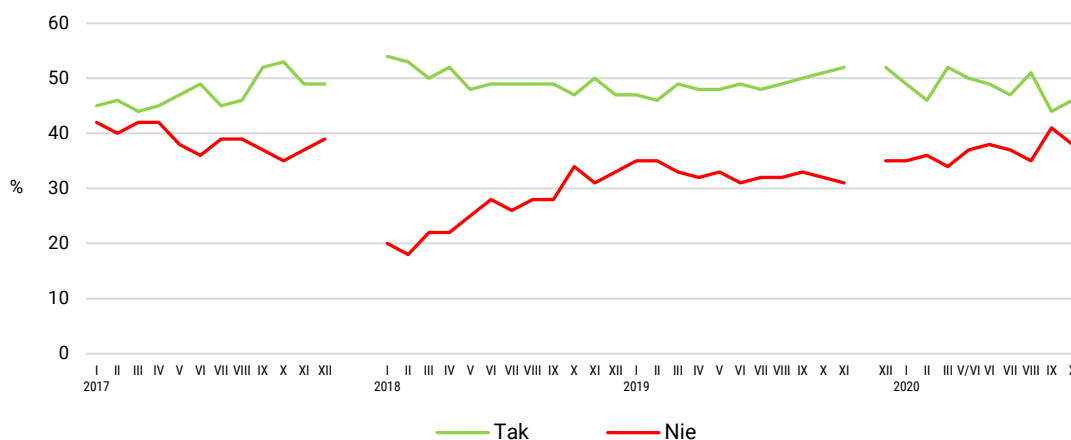
AKCEPTACJA PREMIERA

Społeczny odbiór premiera nieco się poprawił. Zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, wyraża obecnie niespełna połowa Polaków (46%), a mniej niż dwie piąte (38%) odnosi się do tego z dezaprobatą. Odsetek osób niezadowolonych jest o 3 punkty procentowe niższy niż we wrześniu.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2019				2020								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Tak	50	51	52	52	49	46	52	50	49	47	51	44	46
Nie	33	32	31	35	35	36	34	37	38	37	35	41	38
Trudno powiedzieć	17	17	17	13	16	17	14	13	13	16	14	15	16

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Stosunek do szefa rządu podlega takim samym prawidłowościom, jak nastawienie do całego gabinetu i oceny jego działań. Zadowolenie z osoby pełniącej funkcję Prezesa Rady Ministrów częściej niż pozostali wyrażają najstarsi ankietowani (59% osób w wieku 55–64 lata i 57% badanych powyżej 65 roku życia), mieszkańcy wsi (57%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym i gorzej sytuowane. Spośród grup społeczno-zawodowych istotnie częściej niż inni zadowoleni z obecnego szefa rządu są rolnicy (66%), emeryci (59%) oraz renciści (62%). Niezadowolenie z tego, że Mateusz Morawiecki stoi na czele rządu, częściej niż pozostali podzielają najmłodsi badani (52%), kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (56%) oraz osoby o dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym powyżej 3000 zł (53%).

Podobnie jak w ocenie całego gabinetu nie bez znaczenia pozostaje orientacja polityczna i światopoglądowa. Mateusz Morawiecki na stanowisku premiera spotyka się z aprobatą zdecydowanej większości osób identyfikujących się z prawicą (79%) i budzi dezaprobatę większości respondentów o poglądach lewicowych (73%). Zadowolenie z szefa rządu rośnie wraz z częstością praktyk religijnych.

Premier cieszy się ponadprzeciętnym poparciem wyborców Prawa i Sprawiedliwości (92%), zaś w elektoratach Koalicji Obywatelskiej, Lewicy i Polski 2050 niezadowolenie przekracza trzy czwarte (77%–88%). Również wśród sympatyków Konfederacji więcej jest osób niezadowolonych niż zadowolonych z premiera Mateusza Morawieckiego.

TABELA 8

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	92	5	3
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	7	88	6
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	11	77	13
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	23	56	21
Polska 2050	9	79	12

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu

Stosunek do rządu pozostaje po zakończeniu wakacji względnie stabilny – zwłaszcza oceny wyników działalności rządu oraz polityki gospodarczej gabinetu Mateusza Morawieckiego. Nadal odsetek osób pozytywnie oceniających szanse poprawy sytuacji gospodarczej stwarzane przez rząd jest niższy od udziału osób przeciwnego zdania. Przybyło, w stosunku do zeszłego miesiąca, badanych, którzy mają obojętny stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego (ich udział wynosi 25%), a zmniejszył się odsetek respondentów odnoszących się z dezaprobatą do faktu, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki.

Opracowała

Marta Bożewicz